PĂIANJENII

Gheorghe Păun

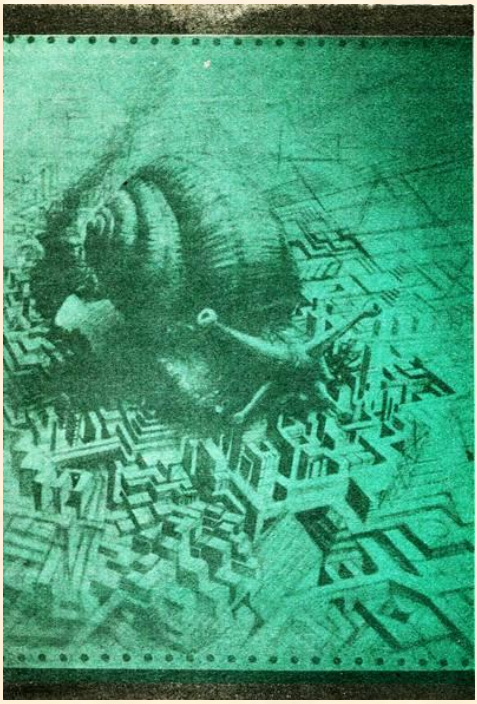

INDIVIDUL cu trenciul şifonat şi faţa gălbejită se uita lung la vitrina magazinului de jucării. Trenuleţe, păpuşi, pistoale. Nu avea aerul unui tată. Nici nu părea a fi. Semăna mai degrabă cu un cioclu şi cam asta şi era. Tresări şi îşi strînse reverele în mîini parcă pentru a-şi proteja gîtul de frig. Din blocul de vizavi ieşea un tînăr. Cobora în fugă treptele. Se impiedică probabil şi se prăbuşi înainte lovindu-se de caldarîm. Rămase nemişcat. Individul cu trenci ponosit şi mutră de cioclu scoase din buzunar un fel de tabacheră şi şopti spre ea: „O.K., boss. Trimite maşina.” Accidentatul nu mişca. Din gură i se scurgea un fir de sînge. Puţinii trecători ai acelei ore se opriră cîteva clipe, cei mai curajoşi şi mai puţin grăbiţi încercară să-l ajute. Nu aveau cum, tînărul îşi pierduse cunoştinţa. Nu murise încă, dar nu mai avea mult. Se auzi sirena unei maşini. Din ea coborîră doi infirmieri în halate, îl ridicară pe rănit pe o targă, îl urcara în maşină şi-i puseră o mască de oxigen. Cioclul îşi frecă palmele, intră în holul blocului din care ieşise victima şi apăru peste cîteva secunde cu o valijoară metalică în mînă. Era generatorul de infrasunete cu care destrămase ţesuturile ficatului tînărului.

*

„Institutul de teoria numerelor anunţă cu adîncă durere încetarea din viaţă, în urma unui tragic accident, a eminentului cercetător Henry Clark

Shulman, cel care cu un an în urmă a uimit lumea matematică prin rezolvarea unei celebre probleme privind numerele prime, iar în ultimul timp anunţase rezultate importante în direcţia soluţionării problemei lui Fermat. Dispariţia colegului şi prietenului hostru este o grea pierdere pentru institut şi pentru cercetarea matematică. Corpul neînsufleţit al celui care a fost Henry Clark Shulman va fi depus în rotonda Casei Centrale a Matematicienilor pentru ca aceia care l-au cunoscut şi admirat să-şi poată lua rămas bun de la cel care ne părăseşte atît de timpuriu."

*

— Ei cum merge?

— Ca de obicei. Nici o problemă deosebită.

— S-a integrat?

— Perfect. Au început deja schimburile de informaţii.

— Cînd credeţi că va intra în lucru?

— În cîteva zile, după ce-şi reface toate conexiunile. Ştiţi, a stat aproape douăzeci de minute în comă. Dar nu vă faceţi griji, totul merge bine. Nu avem nici o emoţie. Dealtfel, toată echipa este în sală, nu se poate întîmpla nimic necontrolat.

— Bine. Mulţumesc.

Colonelul închise videotelefonul şi se lasă cu ceafa-i bine parfumată pe spătarul de piele al fotoliului. Bătu încetişor cu unghia prelungă a degetului mic în marginea biroului. Era mulţumit; acţiunea reuşise. Putea să-l sune pe general, să-i raporteze. Întîrzie mai mult de un minut, anticipînd laudele generalului, invitaţia la masa, mîna călduţă, catifelată, cu pielea moale, subţire, roză, strîngîndu-i mîna, vocea blîndă, clară şi insinuantă, spunîndu-i ca şi altădata: „Am apreciat totdeauna flerul şi buna dumitale organizare, intuiţia şi norocul în acelaşi timp. Oriunde se produce un accident, ai un om pe aproape. Flerul şi norocul dumitale ne ajută foarte mult. Nu-mi pare rău că te-am propus pentru acest post. Îl meriţi. Îţi mulţumesc în numele Co- menduirii."

*

Secţia „Cercetare" a bazei militare X-l7 se afla la trei sute de metri sub pămînt, sub pădurile din pin ale vestului Karakatoniei. Era formată dintr-o sală principală, cîteva birouri şi laboratoare anexe. Sala adăpostea un calculator supradimensionat, mai puternic decît orice calculator civil, legat

cu douăzeci şi patru de creiere de savanţi din aproape tot atîtea domenii ale ştiinţei utile ştiinţei militare. Creierele erau aşezate pe două rînduri în mijlocul sălii, în douăzeci şi patru de alveole acoperite cu cîte o cupolă de sticlă. Mii de fire şi de tubuşoare multicolore le asigurau viaţa şi în acelaşi timp le bombardau permanent cu informaţii şi cu întrebări şi sorbeau din ele fiecare gînd, fiecare silogism, fiecare sclipire de raţionament. Erau legate între ele oricare cu oricare şi fiecare cu calculatorul. Se verificau unul pe altul, se întrebau, îşi răspundeau, se incitau la a gîndi pe cîte o problemă dată, colaborau perfect, eficient, cu un randament imposibil de realizat altfel. Fiecare consuma de zeci de ori mai puţin decît înainte şi producea însutit. Calculatorul le ţinea în viaţa, urmarindu-le cele mai mici fluctuaţii ale parametrilor, hranindu-le dupa reţete de precizie infinitezimală şi în acelaşi timp servea de interfaţă între secţie şi comenduirea bazei. Ideea — genială! — fusese a generalului şi la numai un an de la umplerea celor douăzeci şi patru de alveole fusese decorat cu „Steaua virtuţii", cea mai înaltă decoraţie militară pe timp de pace. Randamentul secţiei depăşise cele mai optimiste aşteptări. Nu era problemă, de la mecanică la logică, de la tactică la proiectarea de sateliţi, care să nu fie rezolvată în cîteva săptămîni de cele douăzeci şi patru de creiere lucrînd ca unul. Singurul inconvenient era necesitatea înlocuirii periodice a creierelor, se descompuneau epuizate după trei-patru luni de muncă, dar de procurarea de înlocuitori se ocupa şeful secţiei, colonelul Morgan M. Morgan, şi lucrurile mergeau cum nu se poate mai bine. Niciodata vreo alveola nu rămăsese goală mai mult de optsprezece ore. Avea intuiţie şi noroc colonelul; totdeauna ajungea la locul accidentării unui om de ştiinţă înaintea „Salvării" şi înaintea concurenţilor de la alte baze care îşi creaseră secţii de cercetare.

*

Henry Clark se ridică din pat transpirat, cu ochii holbaţi, cu gura aplecată într-o parte, scîrbită şi înfricoşată. Ceasul suna strident, conştiincios şi impasibil. Visase? Îşi roti ochii prin cameră. Dulapul, cărţile, perdeaua, ceaşca de cafea, ţigările. Visase. Se lăsa pe spate oftînd din toată fiinţa şi un zîmbet mare, liniştit dar strîmb, îi înflori pe figură. Îşi trecu degetele prin păr şi îşi frecă pielea capului, ciufulindu-se şi mai mult. Visase. Îşi aminti alinierea celor douăzeci şi patru de cupole de sticlă, acoperind douăzeci şi patru de alveole, ce sprijineau materia pîlpîitoare a celor douăzeci şi patru de creiere şi simţi că-i vine să vomite. Sări din pat şi intră

în baie. Se rase, se spălă, se îmbrăcă, bau un ceai de mentă, îşi luă servieta şi plecă în grabă spre institut, fugind parcă de camera în care dormise, fugind de vis.

În pragul uşii blocului simţi cutremurul. Nu, nu se cutremura pământul, blocul, casele, copacii erau nemişcaţi. Se cutremura el. Pe dinăuntru. Îşi simţea ţesuturile zdrenţuindu-se, arterele plesnind, celulele făcîndu-se chisăliţă. Avu timp să mai vadă un individ cu un trenci ponosit, gri, cu gulerul ridicat, privind în vitrina magazinului de jucării şi se prăbuşi pe scări. Individul cu trenci ponosit şi mutră de cioclu scoase din buzunar un fel de tabacheră şi şopti spre ea. „O.K., boss. Trimite maşina.”